

راوی

نقل کننده احادیث معصومان علیهم السّلام را راوی می گویند.
عنوان یاد شده اصطلاحی در **علم درایه** است و در آن **علم**، از آن سخن گفته اند.

فهرست مندرجات

- ۱ - شرایط پذیرش خبر واحد از راوی
 - ۱.۱ - اسلام
 - ۱.۲ - عقل
 - ۱.۳ - بلوغ
 - ۱.۴ - ایمان یعنی شیعه دوازده امامی بودن
 - ۱.۵ - عدالت
 - ۱.۶ - ضابط بودن
- ۲ - اقسام خبر واحد به لحاظ حالات راوی
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

شرایط پذیرش خبر واحد از راوی

عالمان علم درایه پذیرش **خبر واحد** از راوی را **مشروط** به برخورداری وی از **صفات** ذیل دانسته اند.

← اسلام

بنابر این، **خبر راوی کافر** پذیرفته نمی‌شود.

← عقل

بنابر این، از **دیوانه** پذیرفته نیست.

← بلوغ

بنابر این **شرط** که بسیاری از **فقاها** آن را ذکر کرده اند **خبر نابالغ** پذیرفته نیست، هرچند بنابر **قول مشهور ممیز** -تشخیص دهنده خوبی و بدی- باشد.

← ایمان یعنی شیعه دوازده امامی بودن

بنابر این، عمل به **خبر مخالفان** و نیز فرقه‌های **شیعه** غیر **دوازده امامی‌چایز** نخواهد بود. این شرط را گروهی از فقها ذکر کرده اند.
در مقابل، برخی گفته اند: عمل به **خبر مخالفان** که از معصومان علیهم السّلام نقل کرده باشند جایز است، به شرط آنکه برخلاف **روایات** نقل شده از سوی **اصحاب -شیعیان-** نباشد و نیز برای اصحاب در آن **مسئله**، **حکم** یا **فتوا** کی شناخته شده بر **خلاف** آن وجود نداشته باشد؛ راوی نیز واجد سایر **شرایط** باشد.

← عدالت

شرط بودن **عدالت** در راوی به **مشهور** نسبت داده شده است.
در مقابل، گروهی آن را شرط ندانسته و گفته اند: **وثاقت** راوی یعنی **مورد اعتماد** و **اطمینان** بودن در **نقل حدیث**، برای پذیرش خبر وی کفایت می‌کند. بسیاری از **متأخران** نیز این **قول** را برگزیده اند.

← ضابط بودن

مراد از **ضابط**، کسی است که یاد سپاری او بر **سهو** و اشتباهش **غلبه** دارد. بنابر این، خبر راوی ای که در نقل، غالباً دچار **سهو** و **اشتباه** می‌شود، پذیرفته نیست.
بر اساس شرط یاد شده، راوی باید **حفظ کننده حدیث**، **هوشیار** و به دور از **غفلت** باشد تا در **ضبط** و نقل حدیث دچار اشتباه، **لغزش** و **تحریف** - کم یا زیاد کردن- نشود و در صورت نقل حدیث به معنا به آنچه که موجب **اختلال مفاد** حدیث می‌شود آگاه باشد.

[۱] تلخیص مقباس الهدایة، ص ۷۹-۸۲.

اقسام خبر واحد به لحاظ حالات راوی

خبر واحد به لحاظ صفات راوی همچون ایمان و عدم ایمان، وثاقت و عدم وثاقت و غیر آن به چهار قسم تقسیم می‌شود: حدیث صحیح حدیث حسن ، حدیث موثق و حدیث ضعیف که از اصول اقسام حدیث به شمار می‌روند.

پانویس

۱. ↑ تلخیص مقیاس الهدایة، ص ۷۹-۸۲.

منبع

فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت ج ۲، ص ۲۴-۲۵

رده‌های این صفحه : اصول | درایه | فقه